

ἐκ τοῦ χρόνου τῆς ἐν Ἀντιόχεια διακροῦσθαι τῆς Ἀθηναϊδος ἐν μόνον γεγονόσιν ὡς ἰδίως ἀξιωματικῶς ἐνυπάρχοντος.

Ἡ θυγάτηρ τοῦ Αἰσοντίου δὲν εἶχεν ἀκόμη λησμονήσει τὴν ὠραίαν τέχνην ἣν εἶχε διδαχθῆ ἐν τῇ σοφιστικῇ σχολῇ τῶν Ἀθηναίων, ἀλλὰ μάλιστα αὐτῇ, ἡ αὐτοκράτειρα τοῦ Βυζαντίου, ὑπέστη δημοσίαν δοκιμασίαν τῆς ἑλληνικῆς αὐτῆς εὐγλωττίας. Συνήγαγε δὴλα δὴ τοὺς πολίτας τῆς Ἀντιοχείας ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, καθήμενη δ' ἐπὶ θρόνου χρυσοῦ, διὰ πολυτίμων λίθων κεκοσμημένου, ἐξεφώνησεν εὐφυᾶ λόγον περὶ τῆς διασῆμου πόλεως τῆς ξενιζούσης αὐτῆν. Τέλος δὲ προῦκάλεσε τὸν ἐνθουσιασμὸν τῶν Ἀντιοχέων, ὅτε καταλαμβάνομένη ὑπὸ τοῦ ὑπερηφάνου αἰσθήματος ὅτι εἶνε Ἑλληνίς καὶ Ἀθηναία, ἐπεράτωσε τὸν λόγον διὰ τοῦ ὁμηρικῆς ἐκείνου στίχου

Ἵμετέρης γενεῆς τε καὶ αἵματος εὐχομαι εἶναι!

Ἐνταῦθα λοιπὸν ἡ ὑπὸ τοῦ βυζαντιανοῦ χριστιανισμοῦ πιεζομένη Εὐδοκία ἀνέθηλεν εἶτι ἀπαξ ὡς Ἑλληνίς Ἀθηναία. Ἡ σιγὴ αὐτῆ ἐν τῷ βουλευτηρίῳ ἔχει ὅλως ἀρχαϊκὴν τὴν ὄψιν, οὐδ' ἀρμόζει εἰς τὰς διαθέσεις τῆς εἰς τὸν ἅγιον τάφον ἐπιπροσκυνησῆ ἀπερχομένης. Πιθανῶς δὲ ἡ Πουλχερία ἂν ἦτο παρούσα θὰ συνεταράσσετο ἰσχυρῶς. Ἀλλ' οἱ Ἀντιοχεῖς εἶχον οὕτω γοητευθῆ ὑπὸ τῆς χάριτος τῆς αὐτοκρατείας, ὥστε ἐψήφισαν αὐτῇ τὴν ἀνδρῶν χρυσοῦ μὲν ἀνδριάντος ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, χαλκοῦ δ' ἐν τῷ μουσεῖῳ, ἀμφοτέρω δὲ τὰ γάλακτα ἐσώζοντο κατὰ χώραν εἶτι κατὰ τὸν ἔβδομον αἰῶνα².

Ἡ Εὐδοκία ἐπλήρωσε τὴν πρωτεύουσαν τῆς Συρίας διὰ πολλῶν δειγμάτων τῆς εὐνοίας αὐτῆς. Τῇ εἰσηγήσει αὐτῆς λέγεται ὅτι ὁ Θεοδόσιος κῆρυξεν τὰ τεῖχη τῆς πόλεως μέχρι τῆς πύλης Δάφνης. Τῆς δὲ πύλης ταύτης ἐχρύσασσε τὰ χαλκᾶ θυροφυλάκα κατὰ τὸ πρότυπον τῆς ἐν Βυζαντίῳ Χρυσῆς πύλης. Διακατῆ δ' αὐτοῦ ἐκτίσθη ἐν Ἀντιοχείᾳ ὑπὸ τοῦ στρατηγῶ τῆς Ἀνατολῆς Ἀνατολίου μεγαλοπρεπῆς βασιλική, ἐν ἣ ἰδρύθησαν οἱ ἀνδριάντες τοῦ αὐτοκράτορος καὶ τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ Βαλεντινιανοῦ³. Ἀνωκοδόμησε δὲ καὶ τοὺς λουτρῶνας τοὺς κτισθέντας ἐν Ἀντιοχείᾳ ὑπὸ τοῦ πατρὸς Ἀρκαδίου. Ἐν γένει δὲ ἡ Εὐδοκία ἐκόσμησε διὰ πλουσίων δώρων πάσας τὰς πόλεις ἐξ ὧν διῆλθε κατὰ τὸν πλοῦν αὐτῆς.

[Ἐπειτα συνέχεται].

1. Εὐάγριος I, κ. 20. Ἡ Εὐδοκία ὑπὸνίσσετο διὰ τοῦ στίχου τούτου τοὺς διαφόρους Ἑλληνας ἀποίκους τῆς Ἀντιοχείας, ἐν οἷς ὁ Λιθάνιος ἐν τῷ Ἀντιοχικῷ αὐτοῦ ἀναφέρει καὶ Ἀθηναίους μεταχθέντας αὐτῶς ὑπὸ τοῦ Σελεύκου. Ταῦτα κατὰ σημείωσιν τινὰ τοῦ Valisius ἐν ἐκείνῳ τῷ χωρίῳ τοῦ Εὐαγρίου.

2. Καθ' ὃν χρόνον ἐγράφη τὸ Παπυρίον χρονικὸν (I, 585).

3. Μακρίδης; XIV, 360. Εὐάγριος I, κ. 18.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Κάμε με νὰ τρομάξω, ἔλεγεν ὁ Δ* πρὸς τὸν Κ*.

— Γιά ποιὸν λόγον;

— Ἐχω λόζυγκα, καὶ ἂν ἔξαφνα τρομάξω, θὰ μοῦ περάσῃ ἀμέσως.

Μετὰ ὀλίγην ὥραν ὁ Κ* πρὸς τὸν Δ*.

— Ἀλήθεια! νὰ σοῦ πῶ. . . δάνεισέ με πεντακόσια φράγκα.

— Ἀ! . . . εὐχαριστῶ μοῦ πέρασε.

* *

Κατὰ τὸ ἐνενηκοστὸν ἔβδομον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ ὁ Φοντενέλλος ἡμέραν τινα, ἀφοῦ ἐπεδαψίλευσε πολλὰ ἐρωτικά φιλοφρονήματα πρὸς ὠραίαν καὶ νέαν κυρίαν, διῆλθεν ἐνώπιον αὐτῆς, ἵνα καθίσῃ παρὰ τὴν τράπεζαν, χωρὶς νὰ τὴν κυττάξῃ. Τότε ἡ κυρία εἶπεν αὐτῷ.

— Ἴδου πῶς πρέπει νὰ ἐκτιμῆσω τὰ ἐρωτικά αἰσθηματά σας! περνᾶτε χωρὶς νὰ με κυττάξῃτε.

— Κυρία μου, ἀπεκρίθη ὁ ἐρωτόληπτος γέρον, ἂν σὰς παρετήρουν, δὲν θὰ εἰμποροῦσα νὰ περάσω.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* Ὑπάρχει οἰκογένεια; Τὸ κατ' ἐμὲ ἀνοῦμαι τὴν ὑπαρξίν αὐτῆς ἐν κοινωνίᾳ, ἥτις ἅμα τῷ θανάτῳ τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρὸς διανέμει τὴν περιουσίαν εἰς τὰ μέλη αὐτῆς καὶ λέγει εἰς ἕκαστον νὰ υπάγῃ τὸν δρόμον του. Ἡ οἰκογένεια εἶνε τυχαῖος καὶ ἐφήμερος συνεταϊρισμὸς, θν διαλύει ἐν τῷ ἅμα ὁ θάνατος. Οἱ νόμοι τῆς σήμερον συνέτριψαν τοὺς οἴκους, αἱ δὲ κληρονομίαι τὴν διάρκειαν τῶν παραδόσεων καὶ τῶν παραδειγμάτων.

* Περισοτέρων ὠφέλειαν προσπορίζει εἰς τοὺς ἀνοήτους ἢ ἀδυναμίαν τῶν ἢ εἰς τοὺς εὐφυεῖς ἀνδρας ἢ δύναμιν τῶν. Τὸν μὲν ἰσχυρὸν οἱ ἄλλοι βλέπουσιν ἀδιάφοροι ἀγωνιζόμενον κατὰ τῆς τύχης, ἐνῶ εὐκόλως συντρέχουσιν παντοπώλῃ ὅστις ἤθελε χρεωκοπήσει. Τοῦτο δὲ διότι προστάτευστοντες μὲν τοῦτον νομιζέουσιν ἑαυτοὺς ὑπερόχους, ἐνῶ λυποῦνται θεωροῦντες ἑαυτοὺς καὶ ἴσους πρὸς μεγαλοφυᾶ ἄνδρα.

* Ὁ βίος εἶνε σειρὰ συνδυασμῶν, οὓς πρέπει νὰ μελετᾶ καὶ νὰ ἀκολουθῆ τις, ὅπως δύναται νὰ διατηρηθῆται πάντοτε ἐν καλῇ θέσει. (Βαλζάκ).

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἄλλ' εἰς πένθος μέγα ἐνέβαλε τὴν Ἰταλίαν ὁ θάνατος τοῦ Γαριβάλδου. Καὶ τοι τὸ ἀπαίσιον γεγονός προσεδοκάτω ἕνεκα τῆς ἀπὸ πολλοῦ κατατροχούσης τὸν ἐρημίτην τῆς Καπρέας νόσου, οὐχ ἦττον βαθυτάτη ὑπῆρξεν ἡ θλίψις ἀπαξάπαντος τοῦ ἰταλικῆς λαοῦ ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἀπωλείᾳ, ἣν ὑπέστη ἡ ἰταλικὴ πατρίς. Τὴν θλίψιν δὲ ταύτην ἰδιώται καὶ ἀρχαί, πάντες οἱ πολῖται ἀπὸ τοῦ βασιλέως Οὐμβέρτου μέχρι καὶ τοῦ ἀσημοτάτου ἐ-

ξεδήλωσαν διὰ παντοίων καὶ ἐκφραστικωτάτων ἐνδείξων. Τὴν ἐπιούσαν τοῦ θανάτου του ἐν τῇ Βουλῇ καὶ ἐν τῇ Γερουσίᾳ ἢ τε Κυβέρνησις καὶ διάφοροι ἄλλοι ῥήτορες ἐφιλοτιμήθησαν νὰ πλέξωσι τὸ ἐγκώμιον τοῦ ἀποθανόντος ἥρωος, τοῦ θεμελιωτοῦ τῆς ἰταλικῆς πατρίδος. Ὁ πρωθυπουργὸς Δεσπρέτης εἶπεν· «Ὁ Γαριβάλδης ἦτο ἀστὴρ λαμπρότατος, ὅστις ἐξέλιπεν, ἀφοῦ ἐλάλυσε μὲ δόξαν τὴν Ἰταλίαν». Προέτεινε δὲ καὶ ἡ Βουλὴ ἐδέχθη ὁμοφώνως ἵνα ἡ κηδεία αὐτοῦ γείνη ἐθνικῇ δαπάνῃ, παραστώσι δὲ κατ' αὐτὴν προσθεῖται τῆς τε Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας. Ἐπίσης ἡ Βουλὴ ἐδέχθη ἵνα ἰσόβιος σύνταξις 10,000 φράγκων δοθῇ εἰς τὴν σύζυγόν του καὶ εἰς ἕκαστον τῶν τέκνων του. Ἐν ταῖς διαφόροις τῆς Ἰταλίας πόλεσιν τὰ δημοτικὰ συμβούλια ἐψήφισαν διάφορα ποσὰ καὶ οἱ πόλιται διοργανοῦσιν ἐράνους πρὸς ἀνέγερσιν μνημείου, ἀξίου τῆς δόξης τοῦ μεγάλου πατριώτου, ὅστις μετὰ τοῦ Βίκτωρος Ἐμμανουὴλ καὶ τοῦ Καθάρ καὶ τῶν ἄλλων Ἰταλῶν πατριωτῶν δι' ἀγῶνων ἀπαραμίλλων καὶ θυσιῶν ἐκ τοῦ μικροῦ Πεδμοντίου ἐδημιούργησαν μίαν μεγάλην καὶ κραταίαν Ἰταλίαν, οἷα ὑπάρχει σήμερον ἐν Εὐρώπῃ.

Περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀποτεφρώσεως τοῦ νεκροῦ τοῦ Γαριβάλδου, ἦν ἀνήγγειλεν ἡμῖν ὁ τηλεγράφος, ὁ ἀποθανὼν στρατιωτὸς ἀφῆκε τὴν ἐπομένῃ αὐτόγραφον σημείωσιν χρονολογουμένην ἀπὸ 17 Σεπτεμβρίου 1881.

«Διατάξας ἐν τῇ διαθήκῃ μου τὴν ἀποτέφρωσιν τοῦ πτώματός μου, ἀναθέτω εἰς τὴν σύζυγόν μου τὴν ἐκτέλεσιν τῆς θελήσεως μου ταύτης πρὶν ἢ γνωστοποιήσῃ τὸν θάνατόν μου εἰς οὐδένα. Ἐν ἡ περιπτώσει ἢ θελεν ἀποθάνει πρὸ ἐμοῦ θὰ πράξω καὶ ἐγὼ τὸ ἴδιον δι' αὐτήν. Ἐπιθυμῶ νὰ κατασκευασθῇ μικρὰ κάλπη ἐκ γρανίτου, ἐν ἣ ν' ἀποτεθῇ ἡ κόνις αὐτῆς τε καὶ ἐμοῦ. Ἡ κάλπη δὲ αὕτη νὰ τεθῇ ἐπὶ τοῦ τοίχου, ὅπισθεν τῆς σαρκοφάγου τῶν τέκνων μας, καὶ ὑπὸ τὴν ἀκακίαν ἣτις καλύπτει αὐτήν».

Ἴδου δὲ τὸ κείμενον καὶ ἄλλης αὐτογράφου ἐπιστολῆς, δι' ἧς ὁ Γαριβάλδης ἐδίδεν ὀδηγίας πρὸς τὸν ἱατρὸν Prandina, περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀποτεφρώσεως. Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη χρονολογεῖται ἐκ Καπρέρας τὴν 27 Σεπτεμβρίου 1877 :

«Φίλιτατέ μοι Prandina.

» Σὲ εὐχαριστῶ ὅτι ἀναλαμβάνεις προθύμως τὴν ἀποτέφρωσιν τοῦ πτώματός μου. Ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἣτις ἄγει ἐκ τῆς οἰκίας μου βορείως πρὸς τὴν ἀκτὴν, εἰς ἀπόστασιν τριακοσίων βημάτων ἀριστερᾷ, ὑπάρχει κοίλωμά τι ὀριζόμενον ὑπὸ τοίχου. Ἐν τῇ γωνίᾳ ταύτῃ ἄς σχηματισθῇ πυρὰ δύο μέτρων ἐκ ξύλων ἀκακίας, μύρτου καὶ ἄλλων ἀρωματικῶν δένδρων. Ἐπὶ τῆς πυρᾶς νὰ τεθῇ μικρὰ σιδηρᾷ κλίνη, καὶ ἐπ' αὐτῆς ἡ σφοδρὰ ἀνοικτὴ, περιέχουσα τὸ λείψανόν μου φέρον τὸ ἐρυθρὸν ὑποκάμισον. Μετὰ τὴν ἀποτέφρωσιν ν' ἀποτεθῇ

μέρος τῆς τέφρας ἐντὸς κάλπης οἰασθήποτε, ἣτις νὰ τεθῇ ἐν τῷ τάφῳ, ὅστις περικλείει τὴν κόνιν τῶν μικρῶν τέκνων μου Ρόζας καὶ Ἀνίτας.

«Ὅλος ὑμέτερος

» I. Γαριβάλδης ».

Τὴν ἐντολὴν ταύτην βεβαιοῦται ὅτι ὁ Γαριβάλδης ἐπανελάβεν ἐκ στόματος εἰς τὸν ἱατρὸν Prandina κατὰ τὴν τελευταίαν ἐν Νεαπόλει διατριβὴν του.

Τὰ ἐπόμενα δύο ἀνέκδοτα ἐκ τῆς ζωῆς τοῦ Γαριβάλδου χαρακτηρίζοντα θαυμασίως τὴν ἐν τῷ βίῳ ἀπλότητα αὐτοῦ καὶ τὴν πρὸς τὰ πλούτη περιφρόνησίν του ἀναφέρει ὁ ἐν Ρώμῃ ἀνταποκριτῆς τοῦ Παρισίου «Χρόνου».

Ὅτε πρὸ 15 ἐτῶν ἡ γυνὴ, ἣτις φέρει σήμερον τὸ ὄνομα τοῦ Γαριβάλδου, δὲν ἦτο ἡ ἀπλὴ τροφὸς τῆς κυρίας Κάντσιο, ὁ Γαριβάλδης ἠδιαθέτει καὶ ἡ τροφὸς, ἣτις ἦτο συγχρόνως καὶ οἰκονόμος, εἶχε πλύνει ἕνα χιτῶνα τὸν ὁποῖον ἐξέθετεν εἰς τὸν ἥλιον πρὸ τοῦ ἐρημητηρίου τῆς Καπρέρας. Ἐπειδὴ ὁ Γαριβάλδης ἦτο κἀθιδρος ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἀλλάξῃ. — Ἐπλυνα, εἶπεν αὐτῇ, τὸν χθεσινόν σας χιτῶνα, ποῦ εἶνε οἱ ἄλλοι; ὁ Γαριβάλδης πλήρως ἐκπληξέως τὴν ἐθεώρει. — Καὶ πόσους χιτῶνας νομίζετε, εἶπεν, ὅτι ἔχω; μῆπως δύο δὲν ἀρκοῦσιν, ὅταν τις εἶνε τακτικός;

Κατὰ τὸ 1870 ὅτε ἀνεχώρησε διὰ τὴν Γαλίαν, ὀλόκληρον τέταρτον εἶχε παρέλθει καὶ τὸ ἀτμόπλοιον δὲν ἀνεχώρει. Βλέπων, ὅτι ὁ πλοίαρχος δὲν ἔδιδε διαταγὴν πρὸς ἀπόπλουν, πλησιάζας πρὸς αὐτὸν τῷ εἶπεν, — Ἐ! λοιπὸν, πλοίαρχε, πότε ἀναχωροῦμεν; — Ἀλλὰ στρατηγέ, ἀπήγγησεν ὁ πλοίαρχος μετὰ τινος δειλίας, περιμένομεν ἀκόμη τὰ κιβώτιά σας. — Τὰ κιβώτιά μου; Βάσο, λέγει εἰς τὸν ἀκόλουθόν του, ὅστις ἴστατο ἐκεῖ που ἔφερες τὴν ἀποσκευὴν μου; — Ἴδου αὕτη, ἀπεκρίθη οὗτος καὶ παρουσίασεν εἰς τὸν ἐκπληκτον πλοίαρχον χειρόμακτρον μετρίου μεγέθους τοῦ ὁποίου αἱ τέσσαρες ἄκρα δεδεμέναι ἐσχημάτιζον δέμα ἐξ οὗ ἐφαίνοντο προκύπτοντα ἄκρα ὑποδημάτων καὶ περιχειρίδων.

Τῇ 24 Μαΐου ἡ τοῦ βρετανικοῦ κράτους ἄνασσα Βικτωρία συνεπλήρωσε τὸ τρίτον καὶ ἐξηκοστὸν ἔτος μακρότερον τῆς ἡλικίας ταύτης ἐβίωσαν ἀπὸ τῆς νορμανδικῆς κατακτήσεως ἑνδεκα μόνον βασιλεῖς τῆς Ἀγγλίας. Τῇ 20 τοῦ προσεχοῦς Ἰουνίου συμπληροῦται τὸ πέμπτον καὶ τεσσαρακοστὸν ἔτος ἀπ' οὗτο ἡ Βικτωρία ἀνέβη ἐπὶ τὸν θρόνον Βρετανίας καὶ Ἰρλανδίας· μακρότερον δὲ ἐβασίλευσαν τρεῖς μόνον ἡγεμόνες, Ἐρρίκος Γ' (56), Ἐδουάρδος Γ' (50) καὶ Γεώργιος Γ' (60).

Εἰς ἈΝΑΓΝΩΣΤΗ.